

de Officerer, der have gennemgaaet den militaire Højskole, og jeg vilde meget beklage, om Armeen nogensinde skulde komme til i nogen- somhelst Retning at mangle det Maal af Kundskaber, som der er blevet de unge Men- nesker tilbeel; men paa den anden Side kan jeg ikke tilbageholde den Erklæring, at efter min fulde Overbevisning var der Mange af disse, som naaget de havde gennem- gaaet Højskolen, havde gjort nogen Tids Tjeneste ved de forstjellige Vaaben og saa vare komne ind i Generalsstaben, dog viste mindre praktiff Sands, naar de kom ud i Livet. Dette er kuldstaet her; idet der er en veyelviis Over- gang fra Armeen til Staben og fra Staben til Armeen, Noget, som tidligere Planer vel have havt paa Papiret, men som albrig virkelig er blevet udført. Jeg troer, at vi maae Alle vide at sætte Priis paa de Kundskaber, der meddeles ved Højskolen, men de faae dog først deres fulde Værd, naar de forenes med Praxis, og det troer jeg vil naaes paa denne Maade.

Jeg skal nu gaae over til det næste Punkt, nemlig Hærens Underviisningsanstalter. Det er jo et af de Punkter, hvorom vi have hørt saa mange forstjellige Anstuelser udtales. Det er navnlig hyppigt blevet stærkt fremhævet, at man skulde undgaae at lægge Vind paa der at lære de Videnskaber eller Discipliner, som de Paa- gjældende kunne erhverve sig paa andre Steder. Ja, jeg skal villigt indrømme Rigtigheden af dette Princip, men paa den anden Side troer jeg, at vi maae moderere det noget efter de Forhold, hvorpaa det skal anvendes. Den første Underviisningsanstalt, der saaledes kan være Tale om som en, hvor man bibringer Eleverne Kundskaber, der kunne erhverves andetsteds, er Underofficerselevskolen. Naar man kunde sende disse unge Menneſker ind i Armeen med det Maal af Kundskaber, hvormed de gaae ud fra Skolen, saa behøvedes Underofficerselevskolen ganske vist ikke, og det kan godt være, at den Tid kommer, da vi ikke ville behøve den; men, man sig, hvad man vil, der ligger alligevel Noget deri, at naar unge Menneſker fra Ung- dommen af blive opdragne som Soldat, saa faaer en heel Deel af dem en militair Aand ind i sig, som de bevare hele Livet igjennem, og som altid er til Gavn for dem, naar den

bliver ledet i den rigtige Retning. De Elever, som ikke kunne tilegne sig den militaire Aand paa denne Anstalt, lad dem blot itide gaae bort. Det er ikke for at faae en Stat i Staten, at jeg ønsker at faae de unge Menneſker bibragt denne militaire Aand; men, de Herrer kunne, om der end er Mange udenfor Armeen, som ikke ret kunne fatte det, være overbeviste om, at der dog er Noget i denne militaire Aand, som er godt, og at man kan godt leve som Borgere i Staten, fordi man er gjennemtrængt af denne Aand. De maae ikke troe, at jeg mener, at man ikke skulde kunne tilegne sig den paa senere Stadier i Livet. Jo, tilviſse, det gjør Mang- soldige, og det i fuldeste Maal. Det kan være, at det gjør Noget til, at jeg lægger saamegen Vægt derpaa, at jeg selv er opdragen paa den Maade, men jeg troer i alt Fald, at det vilde være til stor Skade for Armeen, om denne Skole, som ikke nu er saa meget stor, skulde svinde reent hen. Vi have faaet meget Godt fra den. — Dette er nu kun den første Skole, og det seer jo ganske vist ud, som om her endnu er en forfærdelig Mængde Skoler at gaae igjennem. Jeg troer, det kan være heldigt, at vi betragte disse Skoler lidt nøiere. Den første Skole, som derefter følger, Under- corporalskolen, skal jeg ikke videre omtale, da denne Skole ubelukkende bliver gennemgaaet ved Afdelingerne. De to næste Skoler, Cor- porals- og Sergent-Skolerne, havde det tid- ligere været paatænkt at slaae sammen til een stor Skole. Jeg har ret glædet mig over, at de blive ved Afdelingerne; thi det er af saa stor Interesse for selve Afdelingerne at faae disse Menneſker godt uddannede, at jeg troer, man kan være rolig for, at naar de blive ved Afdelingerne, saa faae de en ganske anderledes fylldig Uddannelse, end de paa nogen anden Maade vilde faae. Navnlig med Hensyn til Uddan- nelse og Dvelse som Befalingsmænd, ligger det særdeles nær, at en Skole ved en Afdeling, der bestaaer af et ikke meget stort Antal Elever, vil være heldigere stillet, end en Skole paa flere Hundrede, hvor de Paagjældende en en- kelt Gang eller maaſtee to Gange om Ugen tages frem til en Dvelse, som de trænge til at tages frem til hver Dag. Jeg troer rigtig- nok, det er et stort Gode, at disse Skoler ere